

INTERNATIONAL
GUIDELINES
FOR RESPONSIBLE
DIVER

Міжнародний Статут Відповідального Аквалангіста

**Приєднуйтеся до пригоди! Станьте Послами підводного плавання
третього тисячоліття...**

Альбер Фалько

Колишній головний водолаз та капітан судна «Каліпсо»
Колишній почесний президент асоціації LONGITUDE 181

Франсуа Сарано

Засновник LONGITUDE 181

Патріс Бюро

Президент LONGITUDE 181

INTERNATIONAL GUIDELINES FOR RESPONSIBLE DIVER

« Друже Аквалангіст!

Ви збираєтесь відвідати найкрасивіші коралові рифи, плавати пліч-о-пліч з акулами, зустрітися з китами, відкрити для себе підводний світ!

Для цього ви проведете декілька днів у країні, в якій постійно мешкають рибалки, землероби, торговці. Традиції місцевого населення відрізняються від ваших. Досить часто природних ресурсів, від яких вони залежать, немає вдосталь. Зокрема, дуже цінним і рідкісним ресурсом є прісна вода.

Життя в іншій країні не обмежується перебуванням у готелі, наскільки б гарним він не був. На відпочинку між пірнаннями, скористуйтеся вільним часом для того, щоб зустріти інші погляди, послухати інші історії. Багатство культури та гостинність місцевого населення здивують вас.

Досить часто ваша купівельна спроможність занадто вища від їхньої. Не провокуйте розграбування моря, та тим самим подальше зубожіння місцевих рибалок, купуючи такі сумні сувеніри, як зуби акули, черепашки, корали, панцири черепах. Рішуче відмовляйтесь від супа з плавців акули та черепахи, які були так ганебно вирвані з моря. Через деякий час ці тварини можуть просто зникнути.

Під водою ви побачите живий світ, чудовий, проте дуже крихкий. Від тертя та ударів роздавлюються та гинуть прикріплені до скель тварини, які є прикрасою тих підводних пейзажів, заради яких ви приїхали. Схвильовані риби, які захищають відкладену ікру, можуть злякатися, залишаючи їхнє майбутнє потомство хижакам. Годування риб призводить до порушення рівноваги між видами та перекручує їхню поведінку.

Ви хотіли би відшукати завтра такий же багатий незайманий підводний світ, який ви бачите сьогодні. Ви хотіли би мати можливість ділитися радістю від побаченого дива з вашими дітьми та друзями. То ж будьте допитливим, відкритим до світу, залишаючись скромним, уважним та легким..!

Завдяки вашому сьогоднішньому небайдужому ставленню до природи, ви подаруєте майбутнім поколінням аквалангістів можливість прийти у захват від зустрічі з цим незайманим світом, відчутти дивні емоції від зустрічі з акулами та китами, та пережити, як і ви, таку саму незабутню підводну пригоду.»

Франсуа Сарано
Засновник LONGITUDE 181

Приєднуйтеся до пригоди!
Станьте Послами підводного
плавання третього тисячоліття....

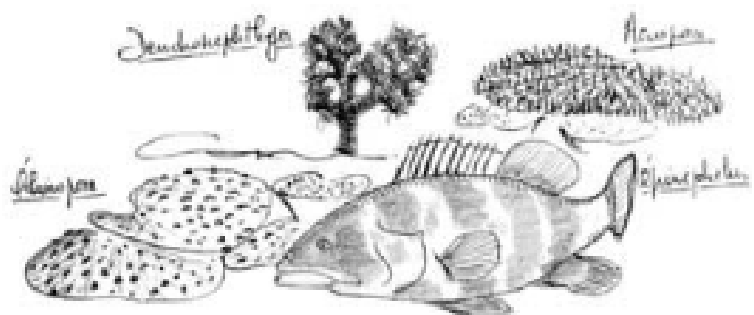
Статут Відповідального Аквалангіста

Даний статут дає лише рекомендації. Він не є переліком обов'язкових умов. Ці рекомендації мають бути обмірковані у кожному конкретному випадку у зв'язку з різноманіттям місць пірнання та конкретних ситуацій. Метою даного статуту є примусити кожного задуматися над забезпеченням оптимальних умов пірнання з метою захисту багатств підводного світу та їхнього справедливого розподілу.

1 – Підготуйте вашу подорож

Послуги, що надаються туристичними агенціями та дайвінг-центрами, неоднакові. Деякі агентства та дайвінг-центри прагнуть до захисту навколишнього середовища, з яким вони хочуть вас познайомити, та намагаються забезпечити справедливий розподіл природних ресурсів з місцевим населенням. Таке ставлення коштує їм дорого, та відповідно, послуги таких дайвінг-центрів коштуватимуть для вас дорожче, проте разом ви будете сприяти сталому розвитку нашої планети. Тому при виборі дайвінг-центру, ціна пірнань не повинна бути єдиним критерієм вашого вибору.

- **Обирайте туристичні агенції, які дотримуються певних етичних принципів.**
- **Відадавайте перевагу дайвінг-центрам, які з відповідальністю відносяться до своїх задач** та прагнуть до захисту підводного світу (переробка відходів та використаної води, застосування буїв для якірного кріплення), а також беруть активну участь у розвитку місцевої інфраструктури.
- **Знайдіть інформацію про морські екосистеми, з якими ви збираєтесь ознайомитись.**
- **Ознайомтесь з інформацією про країну, яку ви збираєтесь відвідати :** про традиції місцевого населення, економіку, ресурси.

INTERNATIONAL GUIDELINES FOR RESPONSIBLE DIVER

2 – ПЕРЕД ЗАНУРЕННЯМ

- **Приведіть себе в форму.** Якщо протягом довгого періоду ви не практикували занурювання, то потренуйтеся, щоб відновити контроль вашої плавучості за допомогою контролю дихання, компенсатора плавучості та правильно підібраного вантажного поясу.

- **Ознайомтесь з інформацією про місце пірнання,** яке ви збираєтесь для себе відкрити – ваші пірнання будуть ще більш яскравими! Ви більше не будете занурюватися лише як пасивний глядач, що не розуміє мови цього підводного світу. Адже ви зможете прочитати перші слова цієї величезної книги про морське життя, завдяки тому що ви зумієте встановити вид тварин, визначити їхню поведінку та знатимете, в яких місцях шукати, щоб їх побачити. Вам вдасться побачити неймовірний прихований тваринний світ.

- **Попрохайте** ваш дайвінг-центр провести **презентацію екосистеми.**

- **Попрохайте список зникаючих тварин,** список охоронюваних тварин, а також нормативні положення щодо їхньої охорони.

- **Отримайте інформацію про заходи,** що вживає дайвінг-центр, **щодо захисту підводного світу** (якірні буї тощо).

3 – НА КОРАБЛІ

- **Нічого не кидайте за борт.**

- **Відмовляйтесь від пластикових тарілок і стаканчиків** – для їхнього розкладання необхідні десятиліття.

- **Прохайте встановити урни для сміття на палубі,** щоб викидати в них (якщо вам неодмінно необхідно курити) сигаретні недопалки (для вашої інформації – їхнє розкладання займає декілька місяців), пластикове сміття, алюмінієві бляшанки тощо.

- **Закріпіть належним чином запасне джерело повітря,** манометри, приладові консолі, щоб вони не бовталися, не чіплялися та не зашкодили рослинам та тваринам, які прикріплюються до скель.

- **Обирайте короткі ласты** – вони менш агресивні для навколишнього середовища.

4 – ПІД ЧАС ЗАНУРЕННЯ

- **Одразу після занурення не забудьте перевірити ваш вантажний пояс,** та якщо необхідно, скоригуйте кількість вантажів.

- **Намагайтесь плисти в ластах обережно,** не чіпляючи прикріплених до скель рослин та молюсків.

INTERNATIONAL GUIDELINES FOR RESPONSIBLE DIVER

- **Взагалі уникайте дотиків до рослин та тварин, які прикріплюються до скель.** Вони дуже крихкі та можуть загинути внаслідок багаторазово повторюваних ударів.

- **Нічого не чіпайте та нічого не забирайте з дна моря,** дозволяється лише фотографувати.

- **Не переслідуйте риб та інших тварин.** Якщо вони сховалися в якомусь укритті, не турбуйте їх, вони й так вже налякані. Почекайте нерухомо : вони заспокояться і самі вийдуть із своєї схованки.

- **Не годуйте риб.** Ви скривите їхню поведінку та підірвите рівновагу існуючої екосистеми.

5 – ПІСЛЯ ЗАНУРЕННЯ

- **Намагайтеся економити прісну воду :** це найцінніший ресурс.

- **Прохайте пристосування, що дозволяють уникати марної трати прісної води:** баки для полоскання обладнання, душові кабінки з регулюванням потоку води.

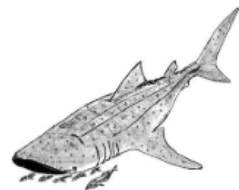
6 – ПІД ЧАС ВАШОГО ПЕРЕБУВАННЯ

- **Виходьте за межі вашого дайвінг-центру,** готелю: навколо вас існує цілий світ, що чекає на зустріч з вами.

- **Не купуйте морські сувеніри, вирвані з моря :** зуби акул, панцири черепах, морську зірку, морського коника та інші засушені риби, а також корали, черепашки тощо.

- **Бойкотуйте ресторани, які пропонують супи з плавців акул,** м'яса черепахи чи м'яса китоподібних, а також страви з риб, спійманих забороненими засобами лову (за допомогою динаміту, ціаніду тощо), які завдають колосальної шкоди всім видам водної фауни і середовищу їхнього перебування.

- **Запитуйте в ресторанах, якими засобами були виловлені морепродукти,** які вони пропонують, а також які домовленості мають ці ресторани з місцевими рибалками.

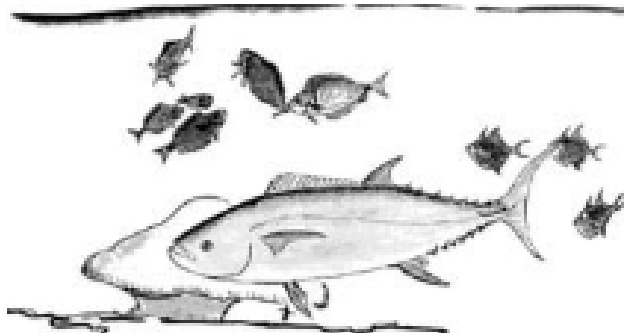
Відповідальні дайвінг-центри

Даний статут дає лише рекомендації. Він не є переліком обов'язкових умов. Ці рекомендації мають бути обмірковані у кожному конкретному випадку у зв'язку з різноманіттям місць пірнання та конкретних ситуацій. Метою даного статуту є примусити кожного задуматися над забезпеченням оптимальних умов пірнання з метою захисту багатств підводного світу та їхнього справедливого розподілу.

Дайвінг-центри є основним місцем зустрічі між аквалангістом та підводним світом, між мандрівником та відвідуваною країною. Керівники дайвінг-центрів, пробуджуйте цікавість у аквалангістів, інформуйте їх не лише про багатства підводного світу, розповідайте їм про культурні надбання місцевого населення.

1 – Зустріч новоприбулих аквалангістів

- **Ознайомте з дайвінг-центром та його довкіллям** : з країною, її мешканцями та їхніми традиціями, економікою країни.
- **Проведіть презентацію підводної екосистеми**. Крім краси та неповторності місць для занурень, нагадайте аквалангістам про вразливість рослин і тварин особливо маленьких розмірів, а також рослин і тварин, здатних до мімікрії. Розкажіть їм про охоронювані та зникаючі види, про ендемічну флору і фауну, про важливість відносин між різними видами.
- **Надайте інформацію (картки) про запобіжні заходи під час занурення**, нормативні положення щодо охоронюваних видів рослин і тварин (зберігання та торгівля), нормативні положення заповідників.
- **Надайте інформацію (картки) про страви з риб та морепродуктів, які пропонують ресторани**, із зазначенням видів, які можна їсти без загрози для екосистеми, а також видів риб та морепродуктів, які їсти не можна у зв'язку із загрозою їхнього зникнення.

2 – Відповідальні інструктори

- Інструктори, крім того, що ви маєте чудову відповідальність за навчання підводному плаванню та забезпечення безпеки, намагайтесь пробудити цікавість, захоплення, а також повагу до довкілля, яке ви відкриваєте вашим аквалангістам.
- Нагадайте аквалангістам, що підводний світ крихкий і вразливий, і що його слід захищати.
- Нагадайте також аквалангістам, що дайвінг-центр має ділити природні ресурси (прісна вода, продукти харчування, морська флора і фауна) з населенням, на території якого він знаходиться.
- Не забувайте, що ви є зразком для аквалангістів, і вони наслідуватимуть вашу поведінку.

3 – Вивчення та підтримання в доброму стані місць занурення

- **Опис та постійний контроль за станом місць занурення.** Щоб зберегти все багатство місць пірнання, необхідно провести первинний опис їхньої підводної флори та фауни. Цей опис може бути реалізований усіма центрами, які працюють на одних і тих самих місцях занурення, спільно з біологами та, ще краще, з місцевими асоціаціями по захисту навколишнього середовища, які крім того зможуть полегшити діалог із місцевими мешканцями. Такий аналіз дозволить виявити ті елементи, що потребують пильної уваги. Таке регулярне відстеження дозволить оцінювати зміни, що відбуваються на місцях занурення та підтримувати їх в доброму стані. Також цей опис буде джерелом інформації для аквалангістів-відвідувачів.
- **Встановлення буїв для зазначення якірних місць** з метою уникнення хаотичного якірного кріплення, руйнівного для флори та фауни.
- **Обмеження кількості аквалангістів** з метою захисту підводної флори та фауни від руйнівного безладу, створюваного внаслідок стихійного напливу аквалангістів.
- **Тимчасове закриття місць пірнання, які були відвідані занадто великою кількістю аквалангістів**, а також місць, де мешкають рідкісні види, під час періоду їхнього розмноження.
- **Сприяння створенню охоронюваних акваторій** за згодою місцевої влади. Ці акваторії служитимуть зонами контролю та дозволятимуть оцінювати в порівнянні стан всіх інших місць. Вони також дозволятимуть відновлення пошкодженої флори і фауни.

INTERNATIONAL GUIDELINES FOR RESPONSIBLE DIVER

4 – Екологічне планування дайвінг-центрів

Ваш дайвінг-центр існує для того, щоб допомогти іншим відкрити красу підводного світу. Охороняйте природу, впроваджуючи системи переробки відходів та використовуючи відновлювані джерела енергії.

- **Збір та переробка відходів.** Обмежте відходи вашого дайвінг-центру (тарілки, склянки, пластикові пляшки тощо). Збирайте та відносьте відпрацьовані батарейки, використане мастило, а також токсичні відходи лише в ті місця, де вони будуть знешкоджені й утилізовані.
- **Економія та вторинне використання прісної води.** Встановіть баки для полоскання обладнання, душові кабінки з регулюванням потоку води, системи збору дощової води, систему, що дозволить використовувати воду в туалетах.
- **Відновлювані джерела енергії.** Надавайте перевагу вітровій та сонячній енергії.

5 – Справедливий розподіл та економіка солідарності

- **Професійна підготовка та прийняття на роботу до дайвінг-центрів місцевих мешканців.**
- **Справедливий розподіл прісної води з місцевим населенням, а саме з землеробцями в тих країнах, де вода є рідкісним ресурсом.**
- **Регулювання рибальства для постачання ресторанів.** Місцева влада разом з рибалками встановлюватимуть обмеження вилову вразливих видів риб (лангустів, груперів...) та спрямовуватимуть споживачів до менш вразливих видів. Ресторан дайвінг-центру відмовлятиметься від будь-якого виду риб чи морепродуктів, спійманих забороненими засобами лову, ракоподібних під час нересту, а також молоді риби чи ракоподібних, які не досягли мінімального розміру, дозволеного до вилову.
- **Фінансуйте проекти розвитку місцевої інфраструктури.** Встановіть процент від вартості одного занурення (1 чи 2 євро), який буде відведений на фінансування місцевої школи, системи зрошування, системи економії води, системи сонячної енергії, або на впровадження системи сталого рибальства.